

Ключові слова: інтернаціоналізація, план дій, університет, стратегія, англійська мова професійного спрямування, викладання нелінгвістичних дисциплін англійською мовою.

УДК 378.07 (477)

Мойсеєнко Р. М.

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У тезах розкрито значення стратегічного управління у розвитку сучасного вищого закладу освіти; висвітлено наукові підходи щодо трактування поняття «стратегічне управління», «стратегічний план»; визначено елементи та рівні стратегічного управління; наголошено на особливостях, які необхідно враховувати при розробці стратегії розвитку ЗВО; розкрито сутність необхідних стратегічних документів, які визначають загальну і окремі стратегії.

Ключові слова: стратегічне управління, стратегічний план, рівні стратегічного управління.

Необхідність адаптації вищих закладів освіти до складних умов реформування економіки зумовила активізацію інтересу менеджменту до вироблення стратегій управління системою вищих закладів освіти, оскільки без виявлення перспектив і прогнозування майбутніх тенденцій розвитку практично неможливе і вироблення тактичних заходів у складних ринкових умовах. Вироблення стратегії – це отримання певного уявлення про майбутній розвиток системи вищих навчальних закладів; активне використання для цих цілей сучасних методів управління, котрі забезпечують певну збалансованість і майбутні напрями її розвитку.

Дослідженню питань управління вищими навчальними закладами, зокрема у стратегічній перспективі, присвячені праці В. Багірова, З. Зіман, Ю. Холина, В. Гайрапетян, М. Гладкого, Д. Касьянкової, В. Соболева, С. Степанова тощо. Авторами досліджувалися різні функціональні напрямки управління вищими навчальними закладами у сучасних умовах, зокрема: міжнародна діяльність; управління якістю освітніх послуг; навчальна діяльність; маркетингова діяльність; загальне управління.

Поняття «стратегічне управління» у науковій літературі розглядають з різних позицій: 1) як діяльність з розробки місії, важливих цілей організації та способів їх досягнення, котрі забезпечують її розвиток у нестабільному зовнішньому середовищі шляхом зміни самої організації і її зовнішнього середовища (Л. Шеховцева); 2) як процес управління, за допомогою якого керівники здійснюють довгострокове керівництво організацією; визначають специфічні цілі діяльності; розробляють стратегії для їх досягнення, ураховуючи всі зовнішні та внутрішні умови, а також забезпечують виконання розроблених планів; передбачають перетворення себе, об'єкта, зовнішнього середовища, згідно з їх новим бажаним і досяжним станом, для вирішення актуальних потенційних проблем за оптимальних витрат усіх ресурсів внутрішнього середовища підприємства, постійно розвиваючись і змінюючись (А. Гриньов, В. Харченко, З. Шершньова); 3) як програмний спосіб мислення й управління, що забезпечує узгодження цілей, можливостей навчального закладу та інтересів його працівників (Є. Белий та І. Романова); 4) як систему управління підприємством, що ґрунтується на розробці та реалізації стратегії підприємства (Д. Вовк, О. Кандиба).

Досліджуючи можливості адаптації класичного інструментарію стратегічного аналізу до діяльності вищих закладів освіти, М. Мурашко та С. Назарко зазначають, що сьгодні розробка стратегії ЗВО вкрай необхідна для виживання у конкурентному середовищі [1]. В основу стратегічного управління дослідники покладають стратегію розвитку будь-якої організації, розроблену на тривалу перспективу, котра дозволяє їй за більш короткий проміжок часу адаптуватись та своєчасно реагувати на зміни як внутрішнього, так і зовнішнього середовища. Не зважаючи на різні точки зору у визначенні поняття «стратегічне управління», акцент робиться на своєчасність рішень, прийнятих керівником закладу освіти, орієнтованих в майбутнє при задоволенні запитів зовнішнього середовища і спрямованих до спільної мети.

Стратегічне управління вищим закладом освіти передбачає підвищення результативності його освітньої діяльності в перспективі. З метою досягнення позитивних результатів потрібно, по-перше, обрати ефективні підходи до управління, по-друге, досягти дієвості інформаційної системи, котра забезпечує управлінський процес, виступає основою для прийняття управлінських рішень.

Важливість стратегічного управління для ЗВО не викликає сумнівів, проте освітня діяльність має чимало особливостей, які необхідно враховувати при розробці стратегії розвитку ЗВО: 1) нематеріальність основного виду діяльності – освітніх послуг; 2) основний актив – інтелектуальний капітал; 3) неможливість зберігання і накопичення освітніх послуг; 4) наявність чітких стандартів освітньої діяльності; 5) обмеженість стратегічного вибору рівнем автономії; 6) усвідомлення суспільної значущості освітньої діяльності, на першому місці – інтереси суспільства, потім – самого навчального закладу; 7) залежність розвитку ЗВО від міжнародної діяльності.

Стратегічне управління розвитком ЗВО здійснюється на трьох рівнях: 1) загально організаційна стратегія – на рівні навчального закладу формуються стратегічні напрямки діяльності, його організаційна структура і розподіл ресурсів; 2) конкурентна стратегія, котра формується на рівні структурних бізнес-одиниць, на рівні структурних підрозділів (факультетів, інститутів та філій), котрі

реалізують стратегії, направлені на утримання конкурентних переваг на освітньому ринку;
3) функціональні стратегії – стратегії основних бізнес-процесів освітньої діяльності, до яких належать: маркетинг, забезпечення якості, фінанси, персонал, матеріально-технічне забезпечення, котрі забезпечують виконання стратегічних завдань, сформованих на рівні установи в цілому і структурних підрозділів зокрема.

Стратегічний менеджмент (управління) передбачає наявність п'яти елементів (умінь): уміння змодельовати ситуацію (виявити проблеми); виявити необхідні зміни (сформулювати цілі); розробити стратегію змін (базові стратегії); використовувати різні способи дії (впровадження і реалізація стратегії); вносити корективи до стратегії (управління змінами).

Так, М. Портер вказує на те, що «розробка конкурентної стратегії полягає, по суті, в знаходженні чіткого формулювання того, як підприємство буде вести конкуренцію, якими повинні бути його цілі і які засоби й дії знадобляться для досягнення цих цілей» [2]. У зв'язку з цим при збільшенні конкуренції менеджмент закладу вищої освіти змушений визначитись з місцем навчального закладу як в регіоні, так і в державі. У разі прийняття високих конкурентних ставок необхідно розпочати стратегічне планування діяльності.

Як показує практика, у процесі стратегічного планування розробляють як загальну стратегію розвитку організації, так і окремі стратегії (бізнес-стратегія, стратегії окремих видів діяльності, операційна стратегія тощо). Кількість та глибина стратегічних документів, що розробляються, залежать від ступеня складності організації (кількість працівників або ринковий оборот) та характеру зовнішнього середовища.

Головне призначення стратегічного плану – чітко та комплексно описати затверджену стратегію (стратегічні рішення), зорієнтовану на досягнення мети та завдань успішного розвитку організації. У плані заходів з реалізації стратегічних рішень (стратегічний план) рекомендується уточнювати та конкретизувати конкретні види завдань (робіт), що мають бути виконані у певних проміжках часу певними структурними підрозділами організації. Як зазначає Н. Тарнавська: «У сфері вищої освіти напрацьовано чималий досвід складання планових документів, які слугують основою для перспективної та поточної діяльності. Цей досвід необхідно критично переосмислити та пристосувати до сучасних реалій» [3].

Значимо, що стратегічні плани можуть складатися не лише на рівні організації, але і на рівні окремих структурних підрозділів, а також на рівні окремих менеджерів та працівників. Такі плани зазвичай складаються у комерційних організаціях, де від конкретних виконавців в значній мірі залежать конкретні комерційні результати. Втім, вказаний підхід частково застосовується і у сфері вищої освіти. Планові документи складаються і на рівні кафедр, і на рівні окремих науково-педагогічних працівників. Щоправда, горизонт планування, як правило, обмежується календарним або навчальним роком. На рівні окремого виконавця існує досвід і довгострокового планування (приміром, при плануванні індивідуальної роботи докторанта або аспіранта на строк 3-4 роки), причому ці плани узгоджуються з цілями стратегічного розвитку вищого закладу освіти.

План реалізації стратегії повинен містити наступні складові (розділи, частини): місія організації; цілі організації; загальний опис організаційної культури; стан зовнішнього середовища; передбачення розвитку зовнішнього середовища організації; оцінка поточної та перспективної конкурентоспроможності організації; декомпозиція головних цілей (у часовому та елементному розрізі); аналіз портфеля організації; перелік функціональних стратегій (за наявності); плани заходів з реалізації загальної стратегії та функціональних стратегій (опис заходу, час виконання, виконавці, модель взаємодії та координації); оцінка наявного потенціалу та ресурсів, необхідних для реалізації стратегії; етапи реалізації стратегії; прогноз реалізації обраної стратегії.

Неабияке значення в управлінні має правильний стиль реалізації стратегічних рішень. На практиці розрізняють такі типи стилів: авторитарний, компромісний, співпраці, демократичний, пристосування. У вищому навчальному закладі, в якому створено потужну команду авторитетних лідерів, доцільно застосовувати демократичний стиль або стиль співпраці, оскільки передбачається, що ключові співробітники добре поінформовані про необхідність та характер змін і мають належну компетентність до реалізації цих змін у реальну практику. У сфері вищої освіти стратегічні рішення розробляються, але вони не оформлюються у вигляді окремого документу (стратегії).

Таким чином, увага до стратегічного управління ЗВО зумовлена суттєвим підвищенням вимог до управлінської діяльності на всіх рівнях управлінської вертикалі, рівні професійних умінь керівника щодо прийняття, організації і контролю за виконанням управлінських рішень. Перетворення стратегічного управління на головний системний засіб забезпечення конкурентоспроможності вищого закладу освіти сприятиме концентрації управлінської праці в цілому та гарантуватиме підвищення якості освіти зокрема.

Список використаної літератури

1. Мурашко М. І., Назарко С. О. Адаптація матричних методів до умов стратегічного розвитку регіональної вищої школи. *Ефективна економіка*. 2010. № 5. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2010_5_6 (дата звернення: 20.03.2018).

2. Портер Е. Майкл. Конкурентная стратегия: Методика анализа отраслей и конкурентов. М., 2005. 454 с.

3. Тарнавська Н., Напара О. Стратегічний менеджмент: практикум. Тернопіль ; Київ, 2008. 287 с.

R. Moiseienko

PECULIARITIES OF STRATEGIC MANAGEMENT OF THE MODERN HIGHER EDUCATIONAL INSTITUTION

The abstracts of papers reveal the significance of strategic management in the development of a modern higher education institution; the scientific approaches to the interpretation of the concepts of «strategic management», «strategic plan»; elements and levels of strategic management are defined; the peculiarities that should be taken into account when developing a strategy for the development of higher education institution are emphasized; the essence of necessary strategic documents which define general and separate strategies, is disclosed.

Keywords: strategic management, strategic plan, elements and levels of strategic management are defined.

УДК 336.58:378(477)(043)

Ніколенко Т. І.

ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ

У тезах проаналізовано структуру та динаміку видатків та обсягів інвестування сфери вищої освіти України; розглядаються основні економічні фактори, що заважають переходу вищої освіти України на модель інноваційного розвитку; охарактеризовані рейтингові позиції України за вищою освітою та професійною підготовкою в Глобальному індексі конкурентоспроможності.

Ключові слова: *університет, освіта, інвестиції, конкурентоспроможність, ВВП, державний бюджет.*

Сучасні тенденції глобалізації, зумовлюють не тільки інтенсифікацію розвитку міжнародних економічних відносин і підвищення конкурентоспроможності економічних систем через їх перехід на інноваційний шлях розвитку, але і формування єдиного освітнього простору. Основою інтернаціоналізації освітньої та наукової діяльності сьогодні є технологічні зрушення у сфері освіти і науки, міграція студентів з метою отримання освіти в університетах інших країнах, диверсифікація механізмів фінансування досліджень, які здійснюються вищими навчальними закладами та загострення конкурентної боротьби між ними.

Слід зазначити, що вища освіта України розвивається доволі високими темпами, але переважно на екстенсивній основі. Одним із економічних факторів, що заважає переходу сфери вищої освіти на модель інноваційного розвитку, є недостатність фінансування, що зумовлено кількома причинами [1]:

- загальною економічною кризою;
- негативними демографічними тенденціями;
- відсутністю достатньої кількості конкурентоспроможних освітніх продуктів;
- девальвацією науково-технічного та інноваційного потенціалу;
- недостатнім рівнем впровадження та використання сучасних і освітніх технологій;
- слабкістю механізмів взаємодії навчальних закладів з роботодавцями, іноземними партнерами та міжнародними організаціями тощо.

Тому важливим завданням, котре постає перед вищими в сучасних умовах, є забезпечення їх конкурентоспроможності на основі забезпечення високого рівня інвестиційного розвитку вищих навчальних закладів.

Держава виступає головним інвестором системи освіти, оскільки такі витрати мають суспільно корисну цінність. Рівень інвестування вищої освіти слід завжди розглядати з точки зору того, яку долю ВВП держава спрямовує на розвиток цієї сфери, тому що саме за ці кошти в багатьох розвинених країнах світу відбувається відновлення матеріально-технічної бази навчальних закладів, їх розширення й диверсифікація послуг, а також інноваційний розвиток. Аналіз статистичних даних щодо видатків зведеного бюджету на вищу освіту України з 2000 по 2016 р. дозволяє оцінити економічний стан галузі в різні періоди (рис. 1).

З 2000 по 2010 рік видатки зведеного бюджету збільшилися з 7085,5 млн. грн. (14,7 % загальних видатків, 4,2 % ВВП) до 79826 млн. грн. (21,1% загальних видатків, 4,2 % ВВП), але вже з 2012 р. вони почали знижуватися і в 2016 р. склали 109155,2 млн. грн., або 6,6 % ВВП. Це може пояснюватись загальною обмеженістю інвестиційних ресурсів держави, що унеможливило розширене фінансування цієї сфери. Ситуація, яка склалася у сфері інвестування діяльності вищих навчальних закладів, є одним із основних чинників, що гальмує ефективну трансформацію національної сфери вищої освіти на інноваційну модель розвитку.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**Інтернаціоналізація вищої освіти України
в умовах полікультурного світового простору:
стан, проблеми, перспективи**

**МАТЕРІАЛИ П МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІИ
(Маріуполь, 18-19 квітня 2018 року)**

**МАРІУПОЛЬ
МДУ
2018**

УДК 378.014.53(477)

ББК 74.48.я43

I-73

Відповідальні редактори: д.ф-м.н., проф. **М. Стріха**; чл.-кор. НАПН України, д.пед.н., проф. **О. Топузов**; чл.-кор. НАПН України, д.політ.н., проф. **К. Балабанов**

Члени редколегії: проф. **Х. Бакірдіс**; акад. НАН України, чл.-кор. НАПН України, д.соціол.н., проф. **В. Бакіров**; д.філол.н., проф. **О. Бондарева**; д.е.н., проф. **О. Булатова**; проф. **К. Іллюмінаті Поркарі**; проф. **В. Карайоргіс**; д.політ.н., проф. **С. Корнеа**; **О. Кочурін**; д.філос.н., с.н.с. **С. Курбатов**; акад. НАПН України, д.е.н., проф. **А. Мазаракі**; **Н. Оксенчук**; д.політ.н., проф. **І. Оніщенко**; д.філол.н., проф. **О. Павленко**; чл.-кор. НАПН України, д.філос.н., проф. **П. Саух**; к.ю.н. **М. Семенишин**; к.політ.н., проф. **М. Трофименко**; д.соціол.н., проф. **С. Щудло**.

Рекомендовано до друку Вченою радою
Маріупольського державного університету
(протокол №9 від 28.03.2018)

УДК 378.014.53(477)

ББК 74.48.я43

I-73

Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи : матер. II міжнар. наук.-практ. конф., м. Маріуполь, 18-19 квітня 2018 р. – Маріуполь : МДУ, 2018. – 646 с.

Збірник містить тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Інтернаціоналізація вищої освіти України в умовах полікультурного світового простору: стан, проблеми, перспективи», які різнобічно висвітлюють питання інтернаціоналізації вищої освіти; розглядаються фактори, що впливають на створення нових можливостей і підвищення доступності вищої освіти та забезпечення її якості; окремо приділено увагу проблемам нормативно-правового забезпечення розвитку міжнародного співробітництва в сфері вищої освіти України, академічній мобільності, розвитку лідерського потенціалу університетів і конкурентоспроможності сучасних вишів в умовах глобалізації; розглядаються проблеми підготовки вчителя Нової української школи. Видання адресоване науковцям, викладачам, здобувачам вищої освіти.

ЗМІСТ

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ.....	7
НАУКОВИЙ КОМІТЕТ.....	9
ПЕРЕДМОВА	
Стріха М. НАУКА В СИСТЕМІ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ: НОВІ МЕХАНІЗМИ ПІДТРИМКИ.....	11
НАУКОВІ ДОПОВІДІ ТА ВИСТУПИ НА ПЛЕНАРНОМУ ЗАСІДАННІ	
Балабанов К. В. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК УМОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ УКРАЇНИ (ДОСВІД МАРІУПОЛЬСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ).....	15
Топузов О. М. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛЯ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	18
Семеншин М. О. УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У КОНТЕКСТІ РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ СИСТЕМИ МВС УКРАЇНИ (НА ПРИКЛАДІ ПОЛІЦІЇ ДОНЕЧЧИНИ).....	20
Оксенчук Н. В. ПРОБЛЕМА ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ ПЕДАГОГА ДО ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ОСВІТНЬОГО ВИМІРУ.....	22
Кочурін О. О. ОРГАНІЗАЦІЙНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МЕНЕДЖЕРІВ ОСВІТИ.....	24
Саух П. Ю. КОНЦЕПЦІЯ МОДЕЛІ ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ В ДИСКУРСІ ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ ВЗАЄМОДІЇ.....	26
Мазаракі А. А., Сай В. М., Дупляк Т. П. МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЧНА МОБІЛЬНІСТЬ В РАМКАХ ПРОГРАМИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ ЕРАЗМУС+.....	28
Бакіров В. С. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ УНІВЕРСИТЕТСЬКОГО СЕРЕДОВИЩА: ПРОБЛЕМИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ.....	30
Балаж А. МІЖКУЛЬТУРНА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ УКРАЇНИ ТА ВЕЛИКОБРИТАНІЇ.....	33

СЕКЦІЯ І

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СУЧАСНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ. РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УНІВЕРСИТЕТІВ В УМОВАХ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ

Александров І. О. ІНТЕГРАЦІЯ ОСВІТИ УКРАЇНИ У МІЖНАРОДНИЙ ОСВІТНІЙ ПРОСТІР В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ.....	35
Булатова О. В. СТРАТЕГІЇ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	37
Горбашевська М. О. КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ЧИННИКИ ВПЛИВУ ТА ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ.....	38
Гуцалюк О. М., Наволокіна А. С. ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК ТА ФОРМАТ ВЗАЄМОДІЇ ОСВІТИ, БІЗНЕСУ ТА ДЕРЖАВИ В УМОВАХ КОНКУРЕНЦІЇ.....	40
Дяченко О. Ф. ІНТЕГРАЦІЯ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ ЗВО ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ.....	42
Захарова О. В. УПРАВЛІННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЮ НАЦІОНАЛЬНИХ СИСТЕМ ВИЩОЇ ОСВІТИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	44
Іванова Т. В. СУЧАСНІ УМОВИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ ПРАЦІВНИКА ОСВІТИ.....	46
Калініна С. П., Ланська С. П., ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ЯК ЧИННИК КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РОБОЧОЇ СИЛИ: ДОСВІД США.....	48
Кислова Л. А., Мацука В. М. ФАКТОРИ ФОРМУВАННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	50
Ковалевська В. В., Калінін В. В. РОЛЬ УПРАВЛІННЯ ЛЮДСЬКИМИ РЕСУРСАМИ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ: ДОСВІД США.....	52

Коніщева Н. Й., Ткачова С. С., Власов В. О. НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ У КОНТЕКСТІ ВИМОГ ІННОВАЦІЙНОЇ ЕКОНОМІКИ.....	54
Костюк Т. О., Виговська О. С., Маньковська І. М. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯК МОЖЛИВІСТЬ ДЛЯ УКРАЇНИ ВЗЯТИ УЧАСТЬ У ПОБУДОВІ СПІЛЬНОГО МАЙБУТНЬОГО В РОЗРІЗНЕНОМУ СВІТІ.....	56
Кудлай В. О., Гапонюк О. І. СТАНДАРТИ ЯКОСТІ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	58
Курбатов С. В. МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УНІВЕРСИТЕТІВ ПІД ВПЛИВОМ МІЖНАРОДНИХ РЕЙТИНГІВ.....	59
Лисенко О. А. ФАХОВИЙ РОЗВИТОК НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ІРЛАНДІЇ.....	61
Ляшов Д. О. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ ЕФЕКТИВНІСТЮ ВИКОРИСТАННЯ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ СУЧАСНОГО ВІТЧИЗНЯНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	63
Манелюк А. В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КОНКУРЕНТОЗДАТНОСТІ БАКАЛАВРІВ З КОМП'ЮТЕРНИХ НАУК У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.....	65
Мараховська Н. В. СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ УНІВЕРСИТЕТУ В КОНТЕКСТІ ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЇ: ПЛАН ДІЙ ДЛЯ МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИКЛАДАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ПРОФЕСІЙНОГО СПРЯМУВАННЯ ТА НЕЛІНГВІСТИЧНИХ ДИСЦИПЛІН АНГЛІЙСЬКОЮ МОВОЮ.....	67
Мойсеєнко Р. М. ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ СУЧАСНИМ ЗАКЛАДОМ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	70
Ніколенко Т. І. ІНВЕСТИЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯК ФАКТОР ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	72
Омельченко В. Я., Омельченко Г. П. СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ КОНКУРЕНТНИХ ПОЗИЦІЙ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВОГО ФАКУЛЬТЕТУ МДУ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ.....	74
Орхова С. Є. КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ПОЛІТИКИ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ.....	76
Осипенко К. В., Лаврентьєва Л. В. ЧИННИКИ УСПІХУ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ НА РИНКУ ОСВІТНІХ ПОСЛУГ.....	78
Повстин О. В. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ В ГАЛУЗІ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ ДО УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	80
Пристинська Т. М., Пристинський В. М. РОЗВИТОК КОМПЕТЕНТНОСТІ УПРАВЛІНСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦЯ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ.....	82
Романенко Л. Ф., Шафалюк М. С. КОМ'ЮНІТІ-МЕНЕДЖМЕНТ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУЧАСНИХ УНІВЕРСИТЕТІВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ.....	83
Сальнікова Н. В. ВИЩА ОСВІТА В УКРАЇНІ В КОНТЕКСТІ МОЖЛИВОСТЕЙ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ.....	85
Сивак О. А. ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ЗВО ЗАСОБАМИ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТІСНИХ ЗАВДАНЬ.....	87
Тарасов А. В. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРОЕКТУ БРИТАНСЬКОЇ РАДИ В УКРАЇНІ З РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ УНІВЕРСИТЕТІВ (З ДОСВІДУ УЧАСТІ У ПРОЕКТІ КРИВОРІЗЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ).....	88
Тарасов С. В. ІНТЕРНАЦІОНАЛІЗАЦІЯ ОСВІТИ ЯК ОДИН ІЗ СПОСОБІВ ВИХОДУ З ЦИВІЛІЗАЦІЙНОЇ КРИЗИ.....	89
Тимофєєва І. Б., Рейпольська О. Д. ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ЯК ОБОВ'ЯЗКОВА СКЛАДОВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕДАГОГІВ.....	91
Толпежников Р. О. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ЛІДЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ.....	94